

Pred vytlačením zvážte dopad na životné prostredie.
Vytlačený dokument nie je právne záväzný.

OBEC VEĽKÁ IDA

Dátum

16. 3. 23

Evidenčné číslo:

Číslo spisu:

Prílohy/liesty:

Vybavuje:

Úradný list

**OKRESNÝ
ÚRAD
KOŠICE**

ODBOR STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného
prostredia kraja
Komenského 52, 041 26 Košice

Podľa rozdeľovníka

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo

OU-KE-OSZP1-2023/016708-006

Vybavuje/linka

Ing. Petronela Sedláková/
055/6001225

Košice

16. 03. 2023

Vec

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja na roky 2023-2027 (s výhľadom do roku 2030)

– zaslanie oznámenia o strategickom dokumente

Obstarávateľ Košický samosprávny kraj, Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice v zastúpení spoločnosťou EKOJET, s.r.o., Tehelná 19, 831 03 Bratislava, predložil na Okresný úrad Košice, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja (ďalej len „okresný úrad v sídle kraja“) podľa § 5 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) dňa 07.03.2023 oznámenie o strategickom dokumente „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja na roky 2023-2027 (s výhľadom do roku 2030)“, ktoré Vám podľa § 6 ods. 2 zákona, ako dotknutej obci, zasielame (v elektronickej podobe).

Žiadame Vás, aby ste podľa § 6 ods. 5 zákona, ako dotknutá obec, informovali do troch pracovných dní od doručenia oznámenia o strategickom dokumente o ňom verejnou spôsobom v mieste obvyklým a zároveň jej oznámili, kde a kedy možno do oznámenia o strategickom dokumente nahliadnuť, robiť si z neho odpisy, výpisy alebo na vlastné náklady zhotoviť kópie. Oznámenie o strategickom dokumente musí byť verejnosti prístupné najmenej po dobu 14 dní od doručenia tohto listu.

Vaše písomné stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente podľa § 6 ods.6 zákona a potvrdenie o zverejnení oznámenia o strategickom dokumente (dátumy od kedy - do kedy bolo oznámenie zverejnené) prosíme doručiť najneskôr do 15 dní od doručenia tohto listu na adresu:

Okresný úrad Košice

Odbor starostlivosti o životné prostredie kraja

Komenského 52

041 26 Košice.

Oznámenie o strategickom dokumente „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja na roky 2023-2027 (s výhľadom do roku 2030)“ je zverejnené aj na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky na adrese: <https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/program-hospodarskeho-rozvoja-socialneho-rozvoja-košickeho-samospravne>

Konzultácie podľa § 63 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je možné vykonať na Okresnom úrade Košice, odbor starostlivosti o životné prostredie, Komenského 52, 041 26 Košice, 10. posch., č. dverí 1005 počas celého procesu posudzovania v

Príloha
Oznámenie o strategickom dokumente

RNDr. Darina Barabasová
vedúca oddelenia

Informatívna poznámka - tento dokument bol vytvorený elektronicky

Telefon +421556001384 E-mail oszpk.e@minv.sk Internet 00151866 IČO

Rozdeľovník k číslu OÚ-KE-OSZP1-2023/016708-006

- Obec Kysak, Kysak 146, 044 81 Kysak
- Obec Malá Ida, Hlavná 11, 044 20 Malá Ida
- Obec Malá Lodina, Malá Lodina 3, 044 81 Malá Lodina
- Mesto Medzev, Štóska 6, 044 25 Medzev
- Obec Milhost, Milhost, 044 58 Milhost
- Obec Mokrance, Hlavná 38/42, 045 01 Mokrance
- Mesto Moldava nad Bodvou, Školská 2, 045 01 Moldava nad Bodvou
- Obec Mudrovec, Mudrovec, 044 47 Mudrovec
- Obec Nižná Hútka, Ottáßska 85/8, 040 18 Nižná Hútka
- Obec Nižná Kamenica, Nižná kamenica 60, 044 45 Nižná Kamenica
- Obec Nižná Myšľa, Obchodná 104, 044 15 Nižná Myšľa
- Obec Nižný Čaj, Nižný Čaj 42, 044 16 Nižný Čaj
- Obec Nižný Klátov, Hlavná 1, 044 12 Nižný Klátov
- Obec Nižný Lánec, Nižný Lánec 54, 044 73 Nižný Lánec
- Obec Nová Polhora, Nová Polhora 95, 044 44 Nová Polhora
- Obec Nováčany, Nováčany 144, 044 21 Nováčany
- Obec Nový Salaš, Nový Salaš 75, 044 17 Nový Salaš
- Obec Obišovce, Obišovce 133, 044 81 Obišovce
- Obec Oľšovany, Oľšovany 35, 044 19 Oľšovany
- Obec Opatka, Opatka 17, 044 65 Opatka
- Obec Opina, Opina, 044 47 Opina
- Obec Paňovce, Paňovce 8, 044 71 Paňovce
- Obec Peder, Peder 119, 044 05 Peder
- Obec Perin-Chym, Perin-Chym 180, 044 74 Perin-Chym
- Obec Ploské, Ploské 74, 044 44 Ploské
- Obec Poproč, Školská 2, 044 24 Poproč
- Obec Rákoš, okres Košice-okolie, Rákoš 130, 044 16 Rákoš
- Obec Rankovce, Rankovce 10, 044 45 Bidovce
- Obec Rešica, Rešica 112, 044 73 Rešica
- Obec Rozhanovce, SNP 121/48, 044 42 Rozhanovce
- Obec Rudník, Rudník 205, 044 23 Rudník
- Obec Ruskov, Slančicka 94, 044 19 Ruskov
- Obec Sady nad Torysou, Sady nad Torysou, Byster 189, 044 41 Sady nad Torysou
- Obec Seňa, Seňa 200, 044 58 Seňa
- Obec Skároš, Skároš 91, 044 11 Skároš
- Obec Slančík, Slančík 83, 044 17 Slančík
- Obec Slanec, Hlavná 55/14, 044 17 Slanec
- Obec Slanská Huta, Slanská Huta 68, 044 17 Slanská Huta
- Obec Slanské Nové Mesto, Slanské Nové Mesto, 044 18 Slanské Nové Mesto
- Obec Sokol, Kostolianska 159/10, 044 31 Sokol
- Obec Sokolany, Sokolany 193, 044 57 Sokolany
- Obec Svinica, Svinica 282, 044 45 Svinica
- Obec Šemša, Šemša 116, 044 21 Šemša
- Obec Štós, Štós 143, 044 26 Štós
- Obec Trebejov, Trebejov, 044 81 Trebejov
- Obec Trstany, Trstany 20, 044 45 Trstany
- Obec Trstené pri Hornáde, Osloboditeľov 118, 044 11 Trstené pri Hornáde
- Obec Turňa nad Bodvou, Moldavská cesta 419/49, 044 02 Turňa nad Bodvou

Obec Turnianska Nová Ves, Turnianska Nová Ves, 044 02 Turnianska Nová Ves
Obec Vajkovce, Vajkovce 84, 044 43 Vajkovce
Obec Valalíky, Poľná 8, 044 13 Valalíky
Obec Veľká Ida, Kaštieľ 42, 044 55 Veľká Ida
Obec Veľká Lodina, Veľká Lodina, 044 81 Veľká Lodina
Obec Vtáčkovce, Vtáčkovce 15, 044 47 Vtáčkovce
Obec Vyšná Hutka, Vyšná Hutka, 040 18 Vyšná Hutka
Obec Vyšná Kamenica, Vyšná Kamenica 39, 044 45 Vyšná Kamenica
Obec Vyšná Myšľa, Hlavná 60, 044 15 Vyšná Myšľa
Obec Vyšný Čaj, Vyšný Čaj 85, 044 16 Vyšný Čaj
Obec Vyšný Klátov, Vyšný Klátov 131, 044 12 Vyšný Klátov
Obec Vyšný Medzev, Hrdinov SNP 152, 044 25 Vyšný Medzev
Obec Zádiel, Zádiel 83, 044 02 Zádiel
Obec Zlatá Idka, Zlatá Idka, 044 61 Zlatá Idka
Obec Žarnov, Žarnov 85, 044 02 Žarnov
Obec Ždaňa, Jarmočná 4, 044 11 Ždaňa

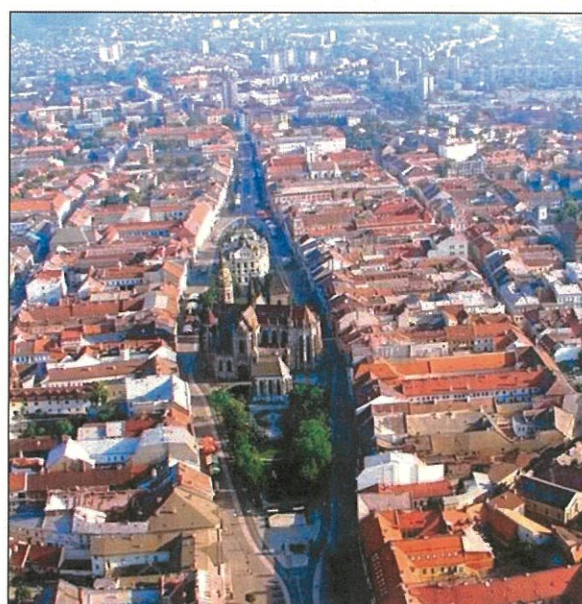
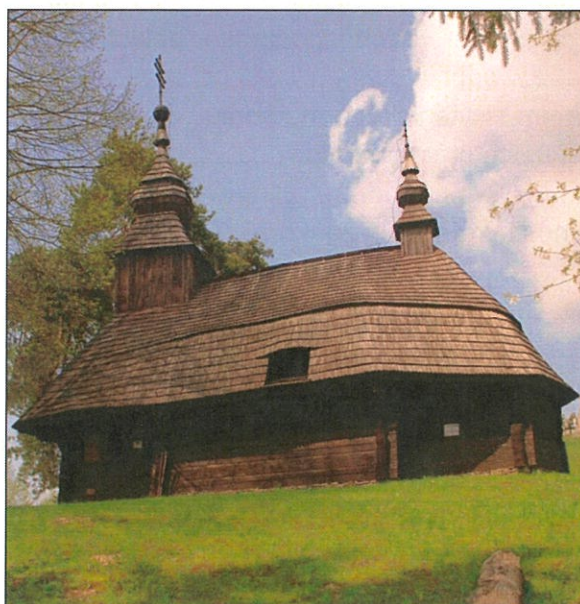
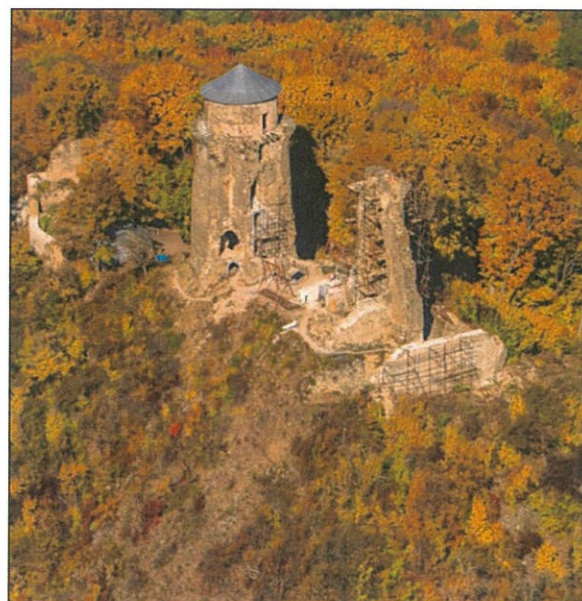
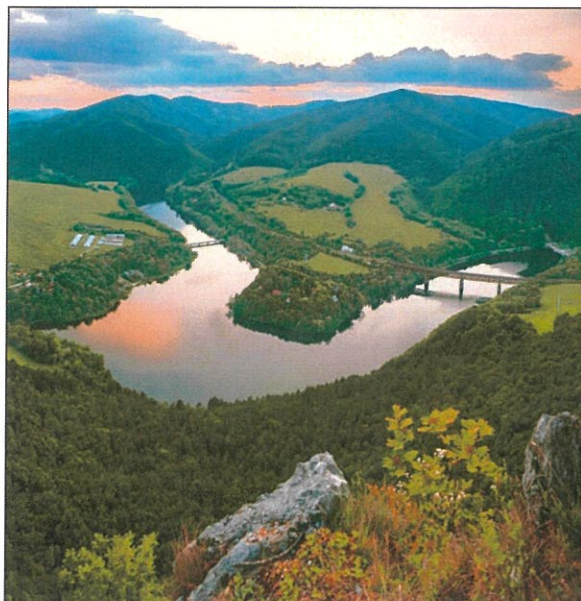

Obstarávateľ:

Úrad Košického samosprávneho kraja

Nám. Maratónu Mieru 1

042 66 Košice

**„Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
Košického samosprávneho kraja na roky 2023-2027
(s výhľadom do roku 2030)“**

Oznámenie o strategickom dokumente

Február 2023

Spracovateľ dokumentácie:

EKOJET, s.r.o.
priemyselná a krajinná ekológia

Staré Grunty 9A, 841 04 Bratislava, Slovenská republika
Tel.: (+421 2) 45 69 05 68
e-mail: info@ekojet.sk
www.ekojet.sk

Obsah

1	Úvod
2	I. Základné údaje o obstarávateľovi
2	II. Základné údaje o strategickom dokumente
2	1. Názov
2	2. Charakter dokumentu
3	3. Hlavné ciele
5	4. Obsah (Osnova)
5	5. Uvažované variantné riešenia
6	6. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania
6	7. Vzťah k iným strategickým dokumentom
7	8. Orgán kompetentný na prijatie strategického dokumentu
7	9. Druh schvaľovacieho dokumentu
8	III. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia
10	1. Požiadavky na vstupy
11	2. Údaje o výstupoch
11	3. Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie
13	4. Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva
13	5. Vplyv na chránené územia (napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území Natura 2000, národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti a pod.) vrátane návrhu opatrení na ich zmiernenie
15	6. Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického materiálu
16	7. Vplyv na životné prostredie presahujúce štátne hranice
17	IV. Dotknuté subjekty
17	1. Vymedzenie zainteresovanej verejnosti vrátane jej združení
17	2. Zoznam dotknutých subjektov
17	3. Dotknuté susedné štáty
18	V. Doplnujúce údaje
18	1. Mapa a iná grafická dokumentácia (napr. výkres širších vzťahov v mierke primeranej charakteru a pôsobnosti strategického dokumentu)
18	2. Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu
19	VI. Miesto a dátum vypracovania oznámenia
19	VII. Potvrdenie správnosti údajov
19	1. Meno spracovateľa oznámenia
19	2. Potvrdenie správnosti údajov oznámenia podpisom oprávneného zástupcu obstarávateľa, pečiatka
19	Použitie skratky
19	Chyba! Záložka nie je definovaná.

Použité skratky

CHA	chránený areál
CHKP	chránený krajinný prvok
EHS	Európske hospodárske spoločenstvo
EK	Európska komisia
EP	Európske spoločenstvo
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy
EÚ	Európska únia
CHKP	Chránený krajinný prvok
IÚS KK	Integrovaná územná stratégia Košického kraja
KSK	Košický samosprávny kraj
MCHÚ	maloplošné chránené územia
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Natura 2000	sústava chránených území členských štátov Európskej únie
NPP	národná prírodná pamiatka
NPR	národná prírodná rezervácia
NR SR	Národná rada Slovenskej republiky
OP	ochranné pásma
PRV	Program rozvoja vidieka
PP	prírodná pamiatka
PR	prírodná rezervácia
RO	Riadiaci orgán
ÚKSK	Úrad Košického samosprávneho kraja
UMR	udržateľný mestský rozvoj
VÚC	Vyšší územný celok
SR	Slovenská republika
ŠOP SR	Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
STN	Slovenská technická norma
Z. z.	Zbierka zákonov Slovenskej republiky

Predmetom tohto oznámenia je posúdenie strategického dokumentu: "Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja na roky 2023 – 2027 (s výňadom do roku 2030)" (ďalej aj ako "PHRSR", resp. "strategický dokument").

PHRSR je strategickým dokumentom s dosahom prevažne na územie VÚC – Košického kraja.

Materiál bol spracovaný na základe strategického dokumentu: "Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja na roky 2023 – 2027 (s výňadom do roku 2030), 02/2023", Úrad Košického samosprávneho kraja.

I. Základné údaje o obstarávateľovi

---

1. **Názov:** Košický samosprávny kraj
2. **Identifikačné číslo:** 35 541 016
3. **Adresa sídla:** Nám. Maratónu Mieru 68/1, 042 66 Košice
4. **Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa:** JUDr. Boris Bilčak – riaditeľ Úradu KSK
Úrad Košického samosprávneho kraja
Nám. Maratónu Mieru 1
042 66 Košice
email: riaditel@vucke.sk
Tel. číslo: 055 / 7268 141
5. **Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente, a miesto na konzultácie:** Ing. Matej Ovčiarka – vedúci odboru regionálneho rozvoja
Úrad Košického samosprávneho kraja
Nám. Maratónu Mieru 1, 042 66 Košice
email: matej.ovciarka@vucke.sk
Tel. číslo: 055 / 6196 650
- Ing. Angelika Theinerová – vedúca referátu sekretariátu Rady Partnerstva
Úrad Košického samosprávneho kraja
Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice
email: angelika.theinerova@vucke.sk
Tel. číslo: 055 / 6196 692

II. Základné údaje o strategickom dokumente

---

1. Názov

„Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja na roky 2023 – 2027 (s výhľadom do roku 2030)“

2. Charakter dokumentu

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja vrátane integrovanej územnej stratégie Košického kraja (ďalej aj „PHRSR“, resp. strategický dokument) je súčasťou prípravy na nové programové obdobie Európskej únie na roky 2021 – 2027 a tiež príprava novej Národnej stratégie regionálneho rozvoja Slovenskej republiky v zmysle zákona č. 39/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov s názvom Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030.

Na regionálnej a miestnej úrovni vzniká potreba zosúladenia rozvojových cieľov a programov s investičnými prioritami EÚ pre kohéznu politiku na roky 2021 - 2027 a zároveň s cieľmi stanovenými vo vízii a stratégii rozvoja Slovenska do roku 2030.

Dokument obsahuje okrem rámcových informácií PHSR aj rámcové informácie pre tvorbu integrovanej územnej stratégie Košického kraja (IUS KK). V rámci identifikácie rozvojových tém, problémov a výziev sú zohľadnené územné i tematické aspekty. Osobitná pozornosť je venovaná rozvojovým témam v strategických plánovacích regiónoch (SPR) Košického kraja a oblastiach udržateľného rozvoja (UMR).

Cieľom je pripraviť návrh obsahu, ktorý je určený na prerokovanie najmä s aktívnymi územnej spolupráce v zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov. Zabezpečíť najmä vyššiu mieru integrácie rozvojových aktivít a tým aj ich výsledný dopad na zvýšenie kvality života obyvateľov, zvýšenie kvality životného prostredia a zvýšenie kvality podnikateľského prostredia.

PHSR, podľa znenia konaniu podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon č. 24/2006 Z. z."),

3. Hlavné ciele

Strategický dokument je založený na vízii Košického samosprávneho kraja ktorá je definovaná: **"Do roku 2030 chceme byť sociálnejší, zelenší, dostupnejší, inteligentnejší a pracovne atraktívnejší kraj".**

Priorty rozvoja a ciele PHSR KSK na roky 2023 – 2027 (s vyhladom do roku 2030) boli stanovené v súlade s Agendou 2030 pre udržateľný rozvoj (OSN 2015), ktorá je kľúčovou agendou pre zabezpečenie globálneho udržateľného rozvoja. Jej transformačný charakter je vyjadrený v 17-ich cieľoch udržateľného rozvoja. Slovensko si v roku 2018 zvolilo taký prístup k národnej implementácii Agendy 2030, ktorý 17 cieľov udržateľného rozvoja premietol na národnú úroveň prostredníctvom šiestich Národných priorit implementácie Agendy 2030, schválených vládou v roku 2018:

- Vzdelanie pre dôstojný život,
- Smerovanie k znalostnej a environmentálnej udržateľnej ekonomike pri demografických zmenách a meniacom sa globálnom prostredí,
- Znižovanie chudoby a sociálna inkluzia,
- Udržateľné sídla, regióny a krajina v kontexte zmeny klímy,
- Právny štát, demokracia a bezpečnosť,
- Dobré zdravie.

Celkový cieľ PHSR:

Hlavným cieľom je zvýšenie životnej úrovne obyvateľov Košického samosprávneho kraja. Hlavný cieľ možno špecifikovať v ôsmich prioritách so strategickými cieľmi:

Priorita 1: Udržateľná mobilita

Strategický cieľ 1: Posilniť udržateľnosť mobility a odolnosť dopravného systému

Priorita 2: Kvalitné a udržateľné životné prostredie

Strategický cieľ 2: Zabezpečiť udržateľnosť využívania a efektívnu ochranu prírodných zdrojov a zmierniť negatívne dôsledky zmeny klímy

Priorita 3: Moderné školstvo, vzdelávanie a šport a kvalitná veda, výskum a inovácie

Strategický cieľ 3: Zmodernizovať a zvýšiť dostupnosť vzdelávacieho systému, podporiť výskumno-inováciu aktivity reagujúce na potreby spoločnosti, regiónu a Priemyslu 4.0 a zefektívniť podporu športových a voľnočasových aktivít a práce s mládežou

Priorita 4: Udržateľný cestovný ruch a kvalitné kultúrne služby

Strategický cieľ 4: Zlepšiť ponuku kvalitných kultúrnych služieb a podporiť udržateľnosť cestovného ruchu

Priorita 5: Kvalitná a dostupná zdravotná starostlivosť

Strategický cieľ 5: Zvýšiť kvalitu zdravia obyvateľov

Priorita 6: Podpora sociálnej inklúzie a dostupná sociálna starostlivosť

Strategický cieľ 6: Vytvoriť kvalitnejšiu a dostupnejšiu sieť sociálnej starostlivosti a bývania

Priorita 7: Moderná technická infraštruktúra a účinná bezpečnosť obyvateľov

Strategický cieľ 7: Zmodernizovať technickú vybavenosť územia využívajúc SMART riešenia

Priorita 8: Efektívne financovanie a komplexný rozvoj regiónu

Strategický cieľ 8: Na princípe partnerstva a dátach zefektívniť riadenie verejnej správy

Špecifické ciele jednotlivých priorít:

Priorita 1 Udržateľná mobilita

Špecifický cieľ 1.1: Podporiť rozvoj železničnej siete v dopravnom systéme kraja v nadväznosti na rozvoj dráhovej dopravy a mobility

Špecifický cieľ 1.2: Odľahčiť zaťaženie a zvýšiť bezpečnosť cestných komunikácií

Špecifický cieľ 1.3: Rozvinúť systém nemotorového spôsobu dopravy

Špecifický cieľ 1.4: Zabezpečiť rozvoj integrovaného systému verejnej osobnej dopravy

Špecifický cieľ 1.5: Podporiť rozvoj kľúčových projektov v dopravnom systéme kraja v nadväznosti na rozvoj dopravy a logistiky

Priorita 2 Kvalitné a udržateľné životné prostredie

Špecifický cieľ 2.1: Udržateľné hospodárenie s vodou

Špecifický cieľ 2.2: Adaptačné opatrenia na zmenu klímy

Špecifický cieľ 2.3: Znižovanie emisií skleníkových plynov a znečisťujúcich látok v ovzduší

Špecifický cieľ 2.4: Sanácia environmentálnych záťaží

Špecifický cieľ 2.5: Podpora odpadového a obehového hospodárstva

Špecifický cieľ 2.6: Osveta a environmentálna výchova

Špecifický cieľ 2.7: Podporiť rozvoj poľnohospodárstva a lokálnych produktov

Priorita 3 Moderné školstvo, vzdelávanie a šport a kvalitná veda, výskum a inovácie

Špecifický cieľ 3.1: Zvýšiť uplatniteľnosť a vedomostnú úroveň žiakov a študentov a zvýšiť kapacity a zmodernizovať školskú infraštruktúru (v súlade s konceptom budovania SMART škôl na území KSK, t. j. s ohľadom na adaptáciu na zmenu klímy, digitalizáciu, koncept otvorenej a inkluzívnej školy a komplexný rozvoj územia)

Špecifický cieľ 3.2: Zlepšiť inovačnú úroveň regiónu a vytvoriť lepšie podmienky pre uplatnenie absolventov VŠ

Špecifický cieľ 3.3: Zlepšiť zdravý životný štýl obyvateľov (prostredníctvom podpory športových, pohybových a záujmových aktivít)

Priorita 4 Udržateľný cestovný ruch a kvalitné kultúrne služby

Špecifický cieľ 4.1: Rozvoj ponuky a dostupnosti cestovného ruchu a rekreácie

Špecifický cieľ 4.2: Posilnenie spolupráce medzi kľúčovými aktérmi v oblasti rozvoja cestovného ruchu a marketingu destinácie

Špecifický cieľ 4.3: Modernizovať turistickú ponuku so zameraním na udržateľný cestovný ruch
Špecifický cieľ 4.4: Chrániť a rozvíjať potenciál kultúrneho dedičstva a vytvoriť vhodné podmienky pre rozvoj kreatívneho priemyslu

Priorita 5 Kvalitná a dostupná zdravotná starostlivosť

Špecifický cieľ 5.1: Zvyšiť kvalitu zdravia obyvateľov

Priorita 6 Podpora sociálnej inklúzie a dostupná sociálna starostlivosť

Špecifický cieľ 6.1: Rozvoj sociálnych služieb v Košickom kraji

Špecifický cieľ 6.2: Zvyšiť dostupnosť nájomného bývania

Špecifický cieľ 6.3: Zvyšiť dostupnosť služieb sociálnej starostlivosti pre špecifické ohrozené

cieľové skupiny

Špecifický cieľ 6.4: Zlepšiť podmienky v oblasti sociálneho podnikania

Priorita 7 Moderná technická infraštruktúra a účinná bezpečnosť obyvateľov

Špecifický cieľ 7.1: Zvyšiť kvalitu vybranej technickej infraštruktúry a zariadení (s ohľadom na

realizáciu SMART riešení a bezpečnosť)

Špecifický cieľ 7.2: Zvyšiť kvalitu špecifickej občianskej vybavenosti

Špecifický cieľ 7.3: Zmodernizovať špecifické zariadenia občianskej vybavenosti

Špecifický cieľ 7.4: Zmodernizovať špecifickú technickú infraštruktúru územia

Priorita 8 Efektívne financovanie a komplexný rozvoj regiónu

Špecifický cieľ 8.1: Skvalitniť rozhodovacie procesy verejnej správy

Špecifický cieľ 8.2: Podporiť zavádzanie systémových zmien v jednotlivých rozvojových oblastiach

4. Obsah (Osnova)

Predmetné oznámenie o strategickom dokumente podľa zákona č. 24/2006 Z. z. vychádza z pracovnej verzie dokumentu PHRSR, 02/2023. V prípade zmeny uvedeného návrhu sa tieto odrazia v dokumentácii z ďalších krokov procesu posudzovania návrhu PHRSR podľa zákona č. 24/2006 Z. z.

Obsah PHRSR je nasledujúci:

1. Úvod

2. Analytická časť

3. Strategická

4. Programová časť

5. Realizačná časť

6. Finančná časť

7. Použitie zdrojov

8. Prílohy

5. Uvažované variantné riešenia

PHRSR vznikal formou priebežného prejednávania jednotlivých návrhov a variant. Vzhľadom na charakter dokumentu, teda k procesu jeho spracovania na princípe partnerstva, výstupná podoba koncepcioného dokumentu bude monovariantná.

Diskusia pri formulácii dokumentu prebiehala ako na úrovni interných členov tímu, tak formou zasielania písomných pripomienok k zverejneným návrhom od spolupracujúcich či dotknutých inštitúcií. Konečná verzia PHRSR bude predložená v jednom variante. V procese posudzovania

strategického dokumentu PHRSR bude porovnávaný a hodnotený stav navrhovaného riešenia so súčasným stavom.

6. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

Odbor regionálneho rozvoja, územného plánovania a životného prostredia ÚKSK

Obr. Grafické znázornenie časového harmonogramu procesu tvorby PHRSR

	2020												2021												2022												2023		
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III						
Spracovanie Vstupnej správy PHRSR KSK / IUS	■																																						
Schválenie Vstupnej správy Radou partnersva													■																										
Pripomienkovanie Vstupnej správy na MIRI SR													■																										
Schválenie Vstupnej správy Zastupiteľstvom KSK													■																										
Vypracovanie úvodnej, analytickej a SWOT časti													■																										
Prerokovanie úvodnej, analytickej a SWOT časti													■																										
Vypracovanie a prerokovanie návrhovej časti													■																										
Vypracovanie a prerokovanie implementačnej časti													■																										
Posudzovanie vplyvov na životné prostredie a zdravie													■																										

Zdroj: strategicko programová časť dokumentu PHRSR 2022 - 2027

7. Vzťah k iným strategickým dokumentom

Vzhľadom k účelu a charakteru dokumentu PHRSR boli zohľadnené nasledovné dokumenty na európskej a národnej úrovni:

Nadradené dokumenty (názov, obstarávateľ dokumentu, časové zameranie, relevantnosť k spracovávanému PHRSR):

- Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj
- Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030
- Národný investičný plán Slovenskej republiky na roky 2018-2030
- Národná inovačná stratégia (aktuálne vo fáze prípravy)
- Plán obnovy a odolnosti SR
- Konceptia územného rozvoja Slovenska
- Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030
- Stratégia nízko-uhlíkového rozvoja SR do roku 2030 s výhľadom do roku 2050
- Envirostratégie SR 2030
- Konceptia mestského rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030
- Ciele politiky EÚ v programovacom období 2021-2027
- Európska zelená dohoda (European Green Deal) publikovaná v decembri 2019, ktorá stanovuje plán opatrení s cieľom prechodu na plne klimaticky neutrálne hospodárstvo
- EÚ Európa 2020 Stratégia pre inteligentný a udržateľný rast podporujúci začlenenie, COM(2010) 2020 v konečnom znení
- Európska stratégia pre nízkoemisnú mobilitu (COM(2016) 501 z 20. 7. 2016)
- Plán prechodu na konkurencieschopné nízkouhlíkové hospodárstvo do roku 2050, COM(2011) 112 v konečnom znení
- Energetický plán do roku 2050 COM(2011) 885 v konečnom znení
- Nástroj na prepájanie Európy v oblasti dekarbonizácie hospodárstva a podpory využívania čistej energie
- Program pre sociálnu zmenu a inovácie v oblasti zamestnanosti a sociálneho začleňovania

Ostatné dokumenty (názov, obstarávateľ dokumentu, časové zameranie, relevantnosť k spracovávanému PHRSR) napr. schválené stratégie VUC:

- Územný plán veľkého územného celku Košický kraj
- Plán udržateľnej mobility
- Konceptia rozvoja kultúry v Košickom samosprávnom kraji 2020-2025 (2030)

Uznesenie zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja.

9. Druh schvaľovacieho dokumentu

Zastupiteľstvo Košického samosprávneho kraja.

8. Organ kompetentný na prijatie strategického dokumentu

- Program obnovy krajiny Košického kraja
- Konceptia podpory pohybových aktivít obyvateľov KSK 2020-2025
- Regionálna inovačná stratégia (aktuálne vo fáze prípravy)
- Ostatné sektorové regionálne stratégie v príprave (školsko, sociálne veci, cestovný ruch)
- Stratégie CLLD (MAS)
- Akčné plány NRO
- Programy rozvoja obcí (PHRSR miest a obcí)
- Komunitné plány miest a obcí
- Územné plány miest a obcí
- Ostatné sektorové stratégie na miestnej úrovni
- Stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Košickom samosprávnom kraji
- Adaptačná stratégia na dôsledky zmeny klímy v Košickom kraji
- Nízkouhlíková stratégia organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja

III. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia

Košický kraj sa nachádza v juhovýchodnej časti Slovenska. Na severe hraničí s Prešovským krajom a na západe s Banskobystrickým krajom. Južnú a východnú hranicu tvoria štátne hranice s Maďarskom a Ukrajinou. Košický kraj je v rámci Slovenska svojou rozlohou štvrtým najväčším (6 754,5 km²) a počtom obyvateľov druhým najväčším krajom. Mesto Košice je administratívnym, hospodárskym, politickým, školským a kultúrnym centrom kraja, pozostáva z 22 mestských častí s vlastnou miestnou samosprávou a je druhým najväčším mestom na Slovensku. Na základe územnosprávneho členenia pozostáva Košický kraj z 11 okresov, z čoho 4 okresy sú na území mesta Košice (Košice I, Košice II, Košice III, Košice IV, Košice – okolie, Gelnica, Michalovce, Rožňava, Sobrance, Spišská Nová Ves a Trebišov) a zo 440 obcí, z ktorých má 17 štatút mesta. V Košickom kraji žilo k 31.12.2019 spolu 801 460 obyvateľov, z čoho takmer tretina (238 593 obyvateľov, 30%) žila v krajskom meste Košice. Hustota obyvateľov na 1 km² dosiahla 118,7 obyvateľov, čo je o 7,4 obyvateľov viac než v priemere za Slovensko. K najhustejšie osídleným patria štyri okresy ležiace na území mesta Košice, podstatne redšie je osídlenie v okrese Sobrance, Gelnica a Rožňava. V 17 mestách Košického kraja žilo ku koncu roka 2019 spolu 436 779 obyvateľov, stupeň urbanizácie dosiahol úroveň 54,5%, čo je o 1,2% viac oproti celoslovenskému priemeru (53,3%).

Obr.: mapa VÚC Košický samosprávny kraj

K potenciálom Košického kraja patrí poloha regiónu, populačný potenciál, priemyselný charakter pokrývajúci všetky odvetvia, voľné kapacity pre výstavbu, turistický potenciál, medzinárodné letisko v Košiciach, prekládka medzi širokorozchodnou a úzkorozchodnou železnicou, ktorá spája východ so západom. Košický kraj má geografickú polohu v rámci košicko–prešovskej aglomerácie. Ťažiskovými ekonomickými odvetviami sú priemysel, stavebníctvo a poľnohospodárstvo. Z priemyselných odvetví sú to hlavne hutníctvo, IT sektor, strojársky a ťažobný priemysel, priemysel palív a energetiky, potravinárstvo. Hospodárstvo kraja je ovplyvnené silnou priemyselnou základňou Košickej aglomerácie a vybraných okresov Michalovce, Spišská Nová Ves a Košice – okolie, kde je aj najväčšia koncentrácia veľkých firiem a malých a stredných

podnikov. Košický kraj významne čerpá z rozvoja služieb s vyššou pridanou hodnotou v meste Košice, ktoré je strategickým rozvojovým centrom kraja a hlavným zamestnávateľom v kraji. Ostatné okresy Košického kraja, najmä prihraničné, potrebujú aj dodatočne rozvojové impulzy zamerané na stabilizáciu a posilnenie svojej hospodárskej základne.

Územím Košického kraja prebiehajú významné nadregionálne cestné, železničné a energetické dopravné ťahy v smere východ – západ a sever – juh. V oblasti cestnej dopravy sú to európske trasy E 50 (Žilina – Prešov – Košice – Michalovce štátna hranica s Ukrajinou), E 71 (Košice – štátna hranica s Madarskom – Miskolc) a E 58 (Zvolen – Rožňava – Košice – štátna hranica s Ukrajinou a Rusko. Krajské mesto Košice je druhým najväčším železničným uzlom SR. Medzinárodné letisko Košice je druhé najväčšie letisko na Slovensku, nachádza sa v blízkosti budovaných logistických parkov. Košický kraj má významný inovatívny potenciál, ktorý je reprezentovaný najmä univerzitami, výskumnými ústavmi Slovenskej akadémie vied, univerzitnými vedeckými parkami ako i súkromnými výskumno-vývojovými ústavmi. Košický kraj má druhý najväčší výskumný potenciál v Slovenskej republike. Za dôležitú súčasť inovatívnych systémov sú považované aj klastre. K rozvoju potenciálu Košického kraja patrí aj kreatívna ľudských zdrojov, ktoré spolu s kultúrnymi zdrojmi tvoria súčasť kreatívnej ekonomiky.

Najvýznamnejšími problémami Košického kraja sú predovšetkým najnižšia tvorba HDP na jedného obyvateľa v SR (NUTS II) a porovnateľne nižší podiel investícií, ktoré ďalej prispievajú k vyššej nezamestnanosti, porovnateľne nižším mzdám, vyššej miere chudoby a neriešeniu veľkých environmentálnych záťaží v porovnaní s prosperujúcimi územiami SR a priemernými hodnotami indikátorov. Výrazným problémom je aj vysoký podiel dlhodobou nezamestnaných, s čím súvisí aj narastajúci problém ich ďalšieho uplatnenia na regionálnom trhu práce a nárastom sociálneho vylúčenia. Podiel populácie ohrozenej chudobou a sociálnym vylúčením atakuje hranicu 20%. V okresoch kraja sú výrazné disparity v sledovaných ekonomických ukazovateľoch a ich veľkosť narastá so vzdialenosťou od centra kraja. Výrazným problémom je aj odlišná vzdelaná pracovná sila z regiónu. Dochádza k postupnému deformovaniu populáčnej štruktúry aj trhu práce a k postupnému vyľudňovaniu predovšetkým okrajových oblastí, čím následne nastupuje prehĺbenie regionálnych dispartít v kraji.

K hlavným dlhodobým nevyriešeným problémom Košického kraja patrí:

- dobudovanie technickej infraštruktúry v oblastiach (vodohospodárska infraštruktúra, ČOV, kanalizačné systémy, verejné osvetlenie a ďalšie),
- dobudovanie a rekonštrukcie cestnej infraštruktúry (všetky druhy ciest, mosty, cestné prvky),
- odstránenie (eliminácia) environmentálnych záťaží a najvýznamnejších negatívnych environmentálnych dopadov na ZP (produkcia CO₂, kontaminované územia, znečistené vody a ďalšie),
- komplexná obnova verejných budov a verejnoprospešných stavieb,
- prehĺbenie nerovnosti šanci medzi majoritou a minoritami obyvateľstva,
- odlišnosť kvalifikovaných ľudských zdrojov,
- nedostatokne využívaný inovatívny ekosystém.

Nevyhnutné predpoklady pre implementáciu PHRSR Košického kraja

V rámci tém strategického dokumentu bolo identifikovaných niekoľko nevyhnutných podmienok respektíve systémových zmien, ktoré je potrebné implementovať za účelom zabezpečenia strategickjšieho, efektívnejšieho a udržateľnejšieho rozvoja územia. K predmetným oblastiam patria:

- zjednodušenie procesov vysporiadania vlastníckych vzťahov a procesov získania stavebného povolenia,
- zmena financovania kompetencií územnej samosprávy,
- zjednodušenie procesov administratívnej náročnosti prípravy a implementácie projektov financovaných z Európskych štrukturálnych a Investičných fondov,
- zjednodušenie postupov verejného obstarávania,
- systematické zmeny v problematike MRK,
- systematické zmeny v problematike vodovodov a kanalizácií,
- využitie princípov verejno-súkromného partnerstva pri realizácii významných projektov,
- rýchlejší a konzistentnejší prístup od štátnych inštitúcií, ako sú Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., Slovenský pozemkový fond či Lesy SR, š.p. alebo ŽSR, za účelom spoločného rozvoja územia.

Nasledujúce kapitoly 1 a 2 popisujú vstupy a výstupy navrhovaného strategického dokumentu primerane k súčasnému stavu jeho poznania a rozpracovanosti. Vzhľadom na charakter a dosah strategického dokumentu budú údaje o vstupoch a výstupoch konkretizované a kvantifikované v ďalších etapách rozpracovania a realizácie strategického dokumentu a následne pri realizácii konkrétnych projektov v rámci realizácie strategického dokumentu.

1. Požiadavky na vstupy

Požiadavky na vstupy spojené s realizáciou PHRSR vo vzťahu k životnému prostrediu súvisia najmä so zdrojmi surovín, materiálovými zdrojmi, zdrojmi energie, s nárokmi na dopravnú a inú infraštruktúru, nárokmi na pracovné sily a s finančnými nárokmi.

Surovinové a materiálové vstupy

Zvýšené nároky v oblasti surovinových a materiálových zdrojov budú najmä v oblasti budovania infraštruktúry, stavebnej činnosti a zavádzaní nových inovatívnych technológií. Podpora cyklo dopravy, prepojenie centra regiónu s okrajovými časťami ako aj rozšírenie a skvalitnenie už existujúcej infraštruktúry bude klásť zvýšené nároky na množstvo kvalitných asfaltových zmesí a materiálov pri modernizácii železničnej siete. Pri stavebnej činnosti sa zvýšia surovinové náklady v oblasti znižovania energetickej náročnosti budov (materiály na zateplovanie) ako aj spotreba paliva pri užívaní strojov ťažkej techniky počas výstavby. Taktiež bude dochádzať k zvýšeným nárokom surovín potrebných na tvorbu zariadení pre uskladnenie elektrickej energie (batérie) a tvorbu zariadení pre použitie inovatívnych technológií.

S ohľadom na požadovaný stupeň konkrétnosti strategického dokumentu a rozsah spracovania oznámenia nie je možné v súčasnosti kvantifikovať rozsah surovinových a materiálových vstupov.

Zdroje energie, nároky na dopravnú a inú infraštruktúru

Pre uskutočnenie cieľov a opatrení PHRSR budú využívané súčasné možnosti napojenia sa na sieť existujúcej dopravnej a technickej infraštruktúry.

Prísun energií je zvládnuteľný a nie je obmedzujúcim faktorom pre úspešnú implementáciu strategického dokumentu.

Nároky na pracovné sily

Pre úspešnú implementáciu strategického dokumentu je potrebné zabezpečiť dostatočný počet kvalifikovaných pracovníkov vo všetkých oblastiach zahrnutých v rámci strategického dokumentu ako aj na úrovni štátnej správy a samosprávy.

Finančné nároky

PHRSR je nástrojom čerpania prostriedkov z Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) ako aj Programu rozvoja vidieka (PRV) a ďalších.

V tejto fáze však nemožno informácie o finančných nárokoch strategického dokumentu kvalifikovane určiť ani odhadnúť.

2. Údaje o výstupoch

Výstupom je strategický dokument - Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja na roky 2023-2027 (s výhradom do roku 2030), ktorého zameraním bude súbor činností vyplývajúcich z realizácie jednorozhodnutých cieľov uvedených v rámci hlavných priorit dokumentu.

Výstupy bude vidieť hlavne v podobe vyhodnotenia ukazovateľov plnenia priorit a cieľov stratégie. Využívať sa pri tom bude systém zadefinovaných ukazovateľov k jednorozhodnutým cieľom, ktoré majú určené ciele hodnoty a kritérium času na dosiahnutie očakávaných cieľov hodnot. Predmetom monitorovania sú najmä ukazovatele pokroku implementácie stratégie.

Predmetom pravidelného hodnotenia bude priebežné každoročné hodnotenie PHRSR, ktorého cieľom bude vyhodnotiť dosahovanie cieľov PHRSR, identifikovať riziká ovplyvňujúce implementáciu PHRSR a navrhovať prípadne zmeny a opatrenia. Obsahovo sa hodnotenie PHRSR zameriava na plnenie stanovených aktivít a dosahovanie merateľných ukazovateľov v jednorozhodnutých cieľoch.

Monitorovanie napĺňania PHRSR sa vykonáva na základe vypracovania výročných správ o hodnotení PHRSR na roky 2023 – 2027 za jednotlivé monitorovacie obdobia (spravidla za kalendárny rok). Predmetom výročných správ je najmä sledovanie vývoja jednorozhodnutých ukazovateľov podľa prioritných oblastí, resp. strategických cieľov.

Hodnotenie plnenia priorit a cieľov PHRSR je previazané s monitorovaním a hodnotením plnenia nadradených dokumentov ako je Národná stratégia regionálneho rozvoja schválený uznesením vlády SR č. 273 z 13. júna 2018 a Partnerskej dohody, ako aj ďalších programových dokumentov pre čerpanie EŠIF na programové obdobie 2021 – 2027.

Pri ostatných oblastiach sa výstupy priamo ovplyvňujúce životné prostredie nepredpokladajú, podrobnejšie zhodnotenie bude vykonané v ďalších fázach posudzovania vplyvu na životné prostredie.

3. Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

Z pohľadu na celoplošné zameranie predkladaného strategického dokumentu je možné predpokladať priame a nepriame vplyvy na obyvateľstvo, prírodné prostredie (vplyvy na horninové prostredie, geologické pomery, podzemné a povrchové vody, pôdu, genofond, biodiverzitu, infraštruktúru...), krajinu a na urbánny komplex a využívanie zeme.

Realizácia jednotlivých aktivít strategického dokumentu bude mať v globálnom merítku priaznivý vplyv na životné prostredie.

Strategický dokument zahŕňa viacero investičných balíkov pre jeho implementáciu v rámci potreby zvyšovania kvality verejných služieb, inovácií, bývania, mobility, ochrany životného prostredia a prírodných zdrojov ako aj rozvoja turizmu a cestovného ruchu v Košickom samosprávnom kraji.

Navrhované kľúčové a podporné opatrenia odrážajú najmä aktuálnu potrebu rozvoja integrovaných dopravných systémov v mestách a v ich priľahlých urbanizáciách a taktiež zvýšenia kvality verejnej dopravy tak, aby sa stala vyhľadávanou alternatívou individuálnej osobnej dopravy k motorovými vozidlami, reflektujúc nedostatočnú kvalitu vybraných cestných úsekov, mostov a cestných prvkov v regióne. Tým by sa znižoval vplyv na kvalitu ovzdušia v miestach zvýšenej hustoty cestnej premávky a teda aj jeho vplyv na okolité zložky životného prostredia a v neposlednom rade aj zdravotný stav obyvateľstva.

V rámci hlavných problémov VÚC sú taktiež identifikované alarmujúce problémy súvisiace so znižovaním kvality životného prostredia. Strategický dokument sa zameriava aj na podporu transformácie priemyslu s cieľom znížiť produkciu emisií. Opatrenia obsiahnuté v dokumente odrážajú aj akútnu potrebu vyriešenia environmentálnych záťaží na území kraja. Dokument PHRSR taktiež reflektuje potreby ochrany pred nastávajúcou klimatickou zmenou a to predovšetkým pred živlami, napr. protipovodňové opatrenia. Významnou súčasťou balíka opatrení v rámci strategického dokumentu sú opatrenia súvisiace s vodou, jej čistením a jej bezpečným zachytením v území.

Zavádzanie nových, inovačných technológií prispeje k vytváraniu nižšej uhlíkovej stopy v porovnaní s konvenčnými, dnes používanými technológiami. Rovnako aj zavedenie opatrení v rámci zníženia emisií, redukovania negatívnych dopadov environmentálnych záťaží, zamedzenia prehrievaniu a vysychaniu lokalít dopomôže k zlepšeniu životného prostredia v kraji. Balík v tejto skupine je integrovaný tematicky (opatrenia na zlepšenie dostupností území, rozvoj turizmu a ekonomické využívanie potenciálu prírodného a kultúrneho dedičstva lokalít). Podpora diverzifikácie činnosti smerom k rozvoju ekoturistiky (napr. birdwatching, mäkká turistika lokálneho charakteru) posilňuje pozitívny vzťah k životnému prostrediu.

Opatrenia prispievajú aj k transformácií priemyslu, k podpore inovácií (technologické a sociálne), k rozvoju infraštruktúry a služieb v kraji a k podpore kreatívnych odvetví.

PHRSR je integrovaný územne - opatrenia zasahujúce celé územie Košického kraja, opatrenia špecifické pre jednotlivé strategické plánovacie regióny a opatrenia navrhované pre mestské funkčné oblasti.

Navrhované projekty budú realizované tak, aby nedošlo k rizikám pre prírodné ekosystémy a socioekonomické zložky vymedzeného územia.

V záujme riešenia potrieb a dosiahnutia cieľov stanovených v dokumentu PHRSR vo vzťahu k zabezpečeniu environmentálnej udržateľnosti bude potrebné podporovať iba projekty šetrné k životnému prostrediu, ktoré minimalizujú negatívny dopad na životné prostredie vo vzťahu k využívaniu jednotlivých zložiek životného prostredia (zdrojov). Neefektívne projekty, nešetrné voči životnému prostrediu by nemali byť podporované.

Jednotlivé projekty v rámci špecifických cieľov, ktoré budú dosahovať limitné hodnoty, budú podliehať konaniu podľa zákona č. 24/2006 Z. z..

4. Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva

V tomto štádiu prípravy sa nepredpokladajú žiadne osobitné riziká vo vzťahu k ochrane životného prostredia a zdravia obyvateľstva, ktoré by vyplyvali z uplatňovania strategického dokumentu. Pri dodržaní platných, zákonom stanovených limitov a noriem pre všetky oblasti zahrnuté v strategickom dokumente nepredpokladáme negatívne ovplyvnenie, resp. zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva.

Zvýšenie kvality podnikateľského prostredia, kvality životného prostredia ako aj celkovej kvality života obyvateľov Košického kraja bude mať pozitívny vplyv na zdravie obyvateľov vzhľadom k zlepšeniu psychickej pohody, čistejšiemu životnému prostoriu obyvateľstva a rozvoju športových a pohybových aktivít. Z hľadiska rizík bude nutné dbať na zvýšenú opatrnosť pri posudzovaní jednotlivých projektov, rovnako aj pri ich realizácii a v neposlednom rade ich celkový kumulatívny prínos pre spoločnosť.

Takéž je potrebná obnova významných kultúrnych pamiatok a inovácie do kultúrnych služieb. Balík investícií v rámci týchto cieľov obsahuje návrh opatrení na budovanie kapacít na podporu aktívneho spoločenského života a celoživotného vzdelávania (najmä cieľovej skupiny v poproduktívnom veku), budovanie kapacít na rozvoj vzdelávania, športu a aktívneho trávania voľného času (najmä cieľová skupina v predproduktívnom veku).

Tento cieľ tak tiež reflektuje potrebu vytvárania nových a udržateľných pracovných miest a dynamickejšiu rozvoj miestnych ekonomík založených na užšej spolupráci jednotlivých aktérov miestneho ekonomického rozvoja. Takéž kombinuje opatrenia na podporu odborného vzdelávania s cieľom lepšieho uplatnenia sa absolventov na regionálnom trhu práce s opatreniami na podporu ekonomického rozvoja turistických bodov a vidieckych oblastí. Zo zlepšenia individuálnej ekonomickej situácie a sociálnej istoty vyplyva celková vyššia kvalita života jednotlivca a tak tiež spoločnosti.

Opatrenia sú tak tiež zamerané na prenos znalostí z centra regiónu (Košice) do ďalších miest a oblastí (napr. na podporu inovácií, kreatívnych odvetví, či sociálnej ekonomiky)

5. Vplyv na chránené územia (napr. navrhované chránené vtáče územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území Natura 2000, národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti a pod.) vrátane návrhu opatrení na ich zmiernenie

Chránené územia, vytvory a pamiatky

Vplyv na národnú sústavu chránených území

Národnú sústavu chránených území tvorí v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, v znení neskorších predpisov 9 národných parkov (platí 3. stupeň ochrany, v ochranných pásmach 2. stupeň ochrany), 14 chránených krajinných oblastí (2. stupeň ochrany) a 110 MCHÚ (NPR, PR, NPP, PP, CHA, CHKP s 3., 4. alebo 5. stupňom ochrany).

Výmera národných parkov dosahuje 6,48 % rozlohy SR a výmera chránených krajinných oblastí tvorí 10,66 % rozlohy SR. Veľkoplôšne chránené územia teda tvoria spolu 22,65 % z územia SR (vrátane ich OP).

Z veľkoplošných chránených území sa na území Košického kraja sa nachádzajú alebo čiastočne zasahujú 2 národné parky – Národný park Slovenský raj a Národný park Slovenský kras s celkovou rozlohou 48 844 ha a 2 chránené krajinné oblasti – Latorica a Vihorlatský prales s celkovou rozlohou 34 106 ha. Chránené územia týchto kategórií zaberajú spolu cca 13% z celkovej plochy kraja.

Výmera všetkých MCHÚ (vrátane ich OP) tvorí 2,37 % územia Slovenska. Na území Košického kraja nachádza 127 maloplošných chránených území, v rámci ktorých je zastúpených 29 národných prírodných rezervácií, 40 prírodných rezervácií, 23 národných prírodných pamiatok, 24 prírodných pamiatok a 11 chránených areálov (stav k 31.12.2022, zdroj: ŠOP SR, 2023).

V rámci rozvojových činností, ktoré sú v prekryve s chránenými územiami sa pri navrhutej štruktúre opatrení a z nich vyplývajúcich jednotlivých aktivít dajú predpokladať priame i nepriame vplyvy na chránené územia. Dá sa predpokladať, že pri dosahovaní špecifických cieľov strategického dokumentu nebude dochádzať k významným stretom záujmov s ochranou prírody (zvláštna ochrana druhov a stanovišť organizmov). Uvedené konštatovania je však potrebné rozpracovať v ďalších fázach posudzovania jednotlivých projektov.

Vzhľadom na charakter dokumentu je možné očakávať, že realizáciou príslušných aktivít strategického dokumentu vrátane prijatia príslušných opatrení budú vplyvy na chránené územia environmentálne únosné a realizovateľné.

Vzhľadom na rozsah špecifických cieľov strategického dokumentu konštatujeme, že navrhovaný strategický dokument nebude mať negatívne vplyvy na výtvy a pamiatky.

Vplyvy na Európsku sústavu národných území Natura 2000

Sústavu Natura 2000 tvoria dva typy území: územia európskeho významu vymedzené podľa smernice 92/43/EHS o biotopoch a chránené vtáčie územia vymedzené podľa smernice 79/409/EHS o ochrane vtáctva. Časť siete Natura 2000 sa prekrýva s národnou sústavou chránených území.

Územia európskeho významu (ÚEV)

Výnosom MŽP SR č. 3/2004-5.1 bol zverejnený národný zoznam území európskeho významu (381 lokalít), ktorý bol v októbri 2017 uznesením vlády SR č. 577/2011 rozšírený o ďalšie lokality a aktualizovaný národný zoznam ÚEV je tvorený 642 lokalitami. Lokality boli vymedzené pre ochranu vybraných druhov európskeho významu a biotopov európskeho významu. Na území Košického samosprávneho kraja sa nachádza 85 lokalít zaradených do zoznamu území európskeho významu, čo činí 13,2 % z celkového počtu ÚEV.

Chránené vtáčie územia (CHVÚ)

CHVÚ sa vyhlasujú za účelom zabezpečenia prežitia a rozmnožovania niektorých druhov vtákov. Sú to biotopy druhov vtákov európskeho významu a biotopy sťahovavých druhov vtákov, najmä oblasti ich hniezdenia, preperovania, zimovania, ako aj miesta odpočinku na ich migračných trasách. K 1. januáru 2013 je vyhlásených všetkých 41 CHVÚ z Národného zoznamu chránených vtáčích území. V rámci Košického samosprávneho kraja sa eviduje 10 lokalít zaradených do zoznamu CHVÚ, čo je 24,4% z ich celkového počtu.

Pri plánovaných aktivitách a rozvojových projektoch vzhľadom na súčasne platnú legislatívu v rámci uplatňovania strategického dokumentu sa nepredpokladá významný negatívny vplyv na lokality sústavy Natura 2000. Na zmiernenie potenciálnych negatívnych vplyvov v súvislosti so špecifickými cieľmi strategického dokumentu na biotopy a druhy, ktoré sú predmetom ochrany

sústavy území Natura 2000 v rámci Košického samosprávneho kraja, je potrebné rešpektovať zakázané činnosti definované vo vyhláskach MZP SR, ktorou sú predmetné územia vyhlásené.

Konkrétne činnosti na úrovni jednotlivých projektov, ktoré sa budú umiestňovať v územiach chránených podľa osobitných predpisov, resp. v ich blízkosti s pravdepodobným negatívnym ovplyvnením predmetov ochrany, budú posúdené z hľadiska vplyvu na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. a v rámci primeraného posúdenia vplyvov na územia sústavy Natura 2000.

Vplyvy na chránené vodohospodárske oblasti

CHVO sú územia, v ktorých sa vytvárajú prirodzené akumulácie povrchových a podzemných vôd, a z ktorých je potrebné v maximálnej miere vyúčiť účinky nepríaznivo ovplyvňujúce kvalitatívny alebo kvantitatívny režim vôd. Na území Košického kraja sa nachádzajú, resp. čiastočne zasahujú štyri CHVO. Navrhovaný strategický dokument nebude negatívne vplyvať na vodohospodársky chránené oblasti ani na vyhlásené pásma hygienickej ochrany podzemných vôd (v zmysle zákona NR SR č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon)).

Ochranné pásma

Pri uplatňovaní špecifických cieľov strategického dokumentu bude potrebné dodržať ochranné pásma podzemných a nadzemných vedení a stavieb vymedzených STN a zákonom č. 24/2006 Z. z.

Opatrenia na zamedzenie negatívnych vplyvov

Medzi opatrenia identifikované v tomto stupni prípravy dokumentácie patria:

- zabezpečiť zvyšovanie pridanej hodnoty projektov v súlade s ochranou životného prostredia (znížovanie energetickej náročnosti výrobného procesu, nakladanie s odpadom, zavádzanie inovatívnych technológií a postupov a i.);
- odstránenie environmentálnych záťaží (podpora neinvazívnych spôsobov aplikáciou bioenzymatických prípravkov);
- spracovanie odborných podkladov pre vydanie povolení na odber a vypúšťanie vôd, zabezpečiť dôslednú realizáciu posudzovania vplyvov na životné prostredie na úrovni jednotlivých činností / projektov v súlade so zákonom č. 24/2006 Z. z. tak, aby bola zabezpečená optimalizácia zvolených riešení a ich lokalizácie, výberu environmentálnych technológií, časovej a vecnej následnosti jednotlivých realizovaných krokov, ako aj vyváženost environmentálnych, sociálnych a ekonomických aspektov realizovaných projektov.
- pri rozhodovaní vo výbere projektov dôsledne sledovať aspekt udržateľnosti podporovanej aktivity po skončení spolufinancovaného projektu.

V rámci procesu posudzovania bude uplatnený princíp predchádzania prípadných predpokladaných vplyvov pomocou formulácie podmienok a limitov k jednotlivým dotknutým opatreniam. Vyznamným hľadiskom bude dôsledný výber predkladaných projektov a riadna príbežná i záverečná kontrola pri realizácii jednotlivých opatrení. Nezanedbateľné je aj možné súbežné pôsobenie niekolkých realizovaných opatrení v rámci jedného, či na seba navzápujúcích území.

6. Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického materiálu

Riziká súvisiace s realizáciou strategického dokumentu sa v tomto štádiu posudzovania dajú predpokladať len vo veľmi všeobecnej miere. Medzi takéto patria:

Kľúčovými rizikami súvisiacimi s tvorbou a implementáciou PHRSR sú:

- majetkové a právne záležitosti ovplyvňujúce realizáciu rozvojových aktivít,
- legislatívne bariéry,
- nečinnosť resp. zahltenosť správnych orgánov,
- nedostatočná pružnosť riadiacich orgánov a sprostredkovateľských orgánov,
- poddimenzovanie personálnych kapacít implementačných agentúr,
- nedostatok finančných prostriedkov,
- nedostatok ľudských kapacít,
- vis maior,
- množstvo zdieľaných kompetencií medzi národnou a regionálnou/miestnou úrovňou pri čerpaní zdrojov z EŠIF, PRV a ďalších,
- administratívne prekážky a neprimeraný formalizmus pri čerpaní zdrojov z EŠIF, PRV a ďalších.

K ďalším rizikám patria:

- nedostatočné implementačné mechanizmy,
- slabá motivácia spolupracovať,
- politické vplyvy,
- neprimeraný individualizmus pri realizácii rozvojových aktivít.

Podrobnejšia analýza bude vykonaná v ďalších fázach posudzovania vplyvov na životné prostredie.

7. Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice

Navrhovaný strategický dokument rieši otázky a problémy na úrovni dotknutého samosprávneho kraja a dosahovanie cieľov stanovených pre celú SR. Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice SR súvisiace s uplatňovaním strategického dokumentu sa nepredpokladajú.

IV. Dotknuté subjekty

1. Vymedzenie zainteresovanej verejnosti vrátane jej združení

Zainteresovanou verejnosťou sú predovšetkým obyvatelia SR a každý kto prejaví záujem o strategický dokument. Ďalej sem patria občianske iniciatívy, občianske združenia a mimovládne organizácie, podporujúce ochranu životného prostredia, ktoré prejavia záujem na postupoch environmentálneho rozhodovania v zmysle ustanovení §24 až §28 zákona č. 24/2006 Z. z..

2. Zoznam dotknutých subjektov

Dotknutými subjektmi sú: dotknutý Košický samosprávny kraj SR, susedné samosprávne kraje SR, ministerstvá SR, regionálne orgány štátnej správy, dotknuté obce Košického samosprávneho kraja:

- Ministerstvo životného prostredia SR,
- Ministerstvo dopravy SR,
- Ministerstvo hospodárstva SR,
- Ministerstvo financií SR,
- Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR,
- Ministerstvo kultúry SR,
- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR,
- Ministerstvo obrany SR,
- Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR,
- Ministerstvo vnútra SR,
- Ministerstvo zdravotníctva SR,
- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR,
- Ministerstvo spravodlivosti SR,
- Košický samosprávny kraj,
- Prešovský samosprávny kraj,
- Banskobystrický samosprávny kraj,
- Krajský pamiatkový úrad Košice,
- Okresný úrad Košice, Odbor starostlivosti o životné prostredie,
- Okresný úrad Košice, Odbor starostlivosti o životné prostredie,
- Okresný úrad Košice - okolie, Odbor starostlivosti o životné prostredie,
- Okresný úrad Michalovce, Odbor starostlivosti o životné prostredie,
- Okresný úrad Sobrance, Odbor starostlivosti o životné prostredie,
- Okresný úrad Rožňava, Odbor starostlivosti o životné prostredie,
- Okresný úrad Spišská Nová Ves, Odbor starostlivosti o životné prostredie,
- Okresný úrad Trebišov, Odbor starostlivosti o životné prostredie,
- Okresný úrad Gelnica, Odbor starostlivosti o životné prostredie,
- Obce Košického samosprávneho kraja.

3. Dotknuté susedné štáty

Významné vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie presahujúce štátne hranice Slovenskej republiky sa nepredpokladajú.

V. Doplnujúce údaje

---

1. Mapová a iná grafická dokumentácia (napr. výkres širších vzťahov v mierke primeranej charakteru a pôsobnosti strategického dokumentu)

Predkladané oznámenie neobsahuje žiadne mapové ani iné grafické dokumentácie.

2. Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu

- Programové vyhlásenie vlády SR na roky 2020-2024,
- Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj,
- Národné priority Implementácie Agendy 2030,
- Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030,
- Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030,
- Nízkouhlíková stratégia rozvoja SR do roku 2030 s výhľadom do roku 2050,
- Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky,
- Jednotný metodický rámec pre prípravu integrovaných územných stratégií a investícií v SR v programovacom období 2021-2027,
- Metodika tvorby a implementácie programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja (2020),
- Regionálna inovačná stratégia KSK,
- Územný plán mesta Košice – Stav zmien a doplnkov – október 2018,
- Koncepcia odpadového hospodárstva mesta Košice,
- Dokument starostlivosti o dreviny,
- Aktualizácia/doplnenie urbanistickej štúdie „Mestská zeleň Košice“,
- Stratégia rozvoja kultúry a kreatívnych odvetví mesta Košice do roku 2027,
- Zákon č. 543/2002 Z.z. Zákon o ochrane prírody a krajiny,
- Zákon č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Zákon č. 180/2013 Z.z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

VI. Miesto a dátum vypracovania oznámenia

Oznámenie o strategickom dokumente bolo vypracované v mesiaci február v roku 2023.

VII. Potvrdenie správnosti údajov

1. Meno spracovateľa oznámenia

Spracovateľom oznámenia je firma EKOUJET, s.r.o., Staré Grunty 9A, 841 04 Bratislava

2. Potvrdenie správnosti údajov oznámenia podpisom oprávneného zástupcu
obstarávateľa, pečiatka

Potvrdzujem správnosť údajov.

JUDr. Boris Bilčák,
Riaditeľ úradu Košického samosprávneho kraja,
Úrad Košického samosprávneho kraja,
oprávnený zástupca obstarávateľa

Mgr. Tomáš Šembera,
za spracovateľa oznámenia

V Bratislave, dňa 28.2.2023